

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๒ เหตุผล

ในกรณีบุคคลผู้ไม่ได้กระทำความผิดซึ่งถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ หรือกรณีบุคคลควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา ได้พบพยานหลักฐานใหม่ซึ่งสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในภายหลัง สามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรืออัยการสูงสุดเพื่อขอให้ศาลขึ้นพิจารณาใหม่ และให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องได้ ในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องก็ให้ศาลขึ้นต้นรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานใหม่เป็นประโยชน์และสร้างความยุติธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๑. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๕ (๓) กรณีมีพยานหลักฐานใหม่ชัดเจนและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ถ้านำมาสืบในการพิจารณาของศาลจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา อาจมีการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ (ร่างมาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๖ (๕) ให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๘ ให้สามารถยื่นคำร้องขอต่ออัยการสูงสุด ให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ (ร่างมาตรา ๕)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๙ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ก็ให้ศาลส่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๖)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๘ กรณีผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่ (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงกลาโหม
๓. ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
๔. สำนักงานศาลยุติธรรม
๕. สำนักงานอัยการสูงสุด
๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๗. กรมพระธรรมนูญ
๘. สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ (๓) กรณีมีพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาลจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ อาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดหรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงควรให้มีการร้องขอเพื่อรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๖ (๕) เพื่อให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ ที่ให้สามารถยื่นคำร้องขอต่ออัยการสูงสุดเพื่อรื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๙ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ก็ให้ศาลส่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป และคำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๘ เพื่อให้ผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

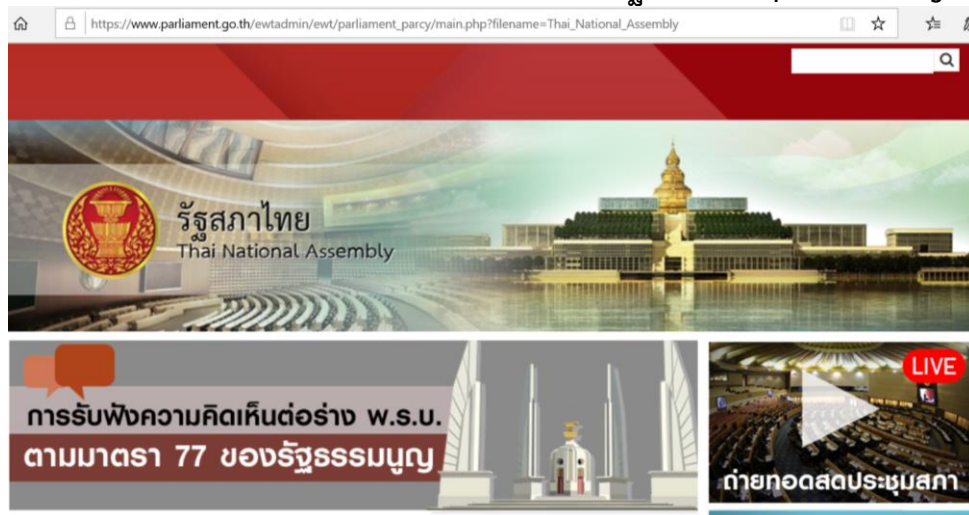
๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๖๕ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงกลาโหม
๓. ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
๔. สำนักงานศาลยุติธรรม
๕. สำนักงานอัยการสูงสุด
๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๗. กรมพระธรรมนูญ
๘. สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ จำนวน ๒๙๕ คน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๐ คน

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและได้ตอบกลับมา ประกอบด้วย

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ (๓) กรณีมีพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาลจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ อาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดหรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงควรให้มีการร้องขอเพื่อรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สำนักงานอัยการสูงสุด)	- ร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ (๓) ที่กำหนดคุณลักษณะของพยานหลักฐานใหม่ไว้เพียงว่า จะต้องก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษทางอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด หรือควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงมีแนวโน้มที่จะทำให้คดีอาจได้รับการอนุญาตให้รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ง่ายขึ้น ถึงแม้จะมีผลดีที่จะทำให้จำเลยที่ได้รับความไม่เป็นธรรมมีโอกาสได้รับการแก้ไขและบรรเทาผลร้ายได้มากขึ้นก็ตาม แต่ก็อาจทำให้เกิดเหตุการณ์ที่จำเลยไม่ได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวอ้างตามคำฟ้องของโจทก์ โดยเมื่อจำเลยค้นพบพยานหลักฐานที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ก็จะมายื่นคำขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่เป็นระยะทั้งร่างกฎหมายที่เสนอดังกล่าวยังเปลี่ยนแปลงหลักการเดิมของพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ดังนั้นร่างมาตรา ๕ น่าจะมีการวางข้อจำกัดของการยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ โดยเพิ่มเติมคุณลักษณะของพยานหลักฐาน ตามร่างมาตรา ๕ (๓) ว่า “มีพยานหลักฐานอันชัดแจ้งและสำคัญ แก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน อันมิได้เกิดจากความผิดของจำเลย” ซึ่งจะช่วยสนับสนุนความพยายามของจำเลยในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวอ้างตามคำฟ้องของโจทก์ ต่อเมื่อจำเลยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว แต่ไม่สามารถค้นพบพยานหลักฐานนั้นได้ในระหว่างพิจารณาอันมิใช่

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	เกิดจากความผิดของจำเลย จึงให้จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ได้ (สำนักงานศาลยุติธรรม) - ในร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓) ว่า “มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ซึ่งถ้าได้นำสืบในคดีอันถึงที่สุดนั้นจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา” ซึ่งร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าวไม่ปฏิเสธการกระทำของจำเลยอย่างชัดแจ้งว่าไม่ได้กระทำความผิด อีกทั้งยังมีกรณีที่ไม่ปฏิเสธเรื่องจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด แต่ปฏิเสธเรื่องโทษที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงเห็นว่า ในร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓) ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

ข้อเสนอแนะรายประเด็น

- การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบโดยรวมต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาอย่างรอบด้านและมีการนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .. โดยละเอียดรอบคอบต่อไป (กระทรวงยุติธรรม)

- พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดหลักการให้บุคคลผู้ต้องรับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดมีสิทธิขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ในภายหลัง หากปรากฏหลักฐานขึ้นใหม่ว่าบุคคลนั้นมีได้เป็นผู้กระทำความผิดและกำหนดให้มีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน และได้รับสิทธิที่เสียไป เพราะผลแห่งคำพิพากษานั้นคืน หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่พิจารณาคดีที่รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ว่าบุคคลผู้นั้นมิได้กระทำความผิด อันเป็นการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ในทางที่เป็นคุณแก่จำเลย ทั้งนี้ ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาการขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่โดยอาศัยเหตุของการค้นพบพยานหลักฐานใหม่จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ คือ (๑) พยานหลักฐานนั้นเป็นพยานหลักฐานใหม่จริง ซึ่งได้ค้นพบหลังจากการพิจารณาคดีแล้ว (๒) การที่ไม่ได้ค้นพบก่อนหน้านี้จำเลยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว ดังนั้นบทบัญญัติดังกล่าวพบว่า มีความสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒ (๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีซึ่งถ้าได้นำมาสืบในคดีอันถึงที่สุดนั้นจะแสดงว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นมิได้กระทำความผิดโดยพยานหลักฐานใหม่นี้จะหมายความว่าพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ และเป็นพยานหลักฐานที่มีได้กล่าวอ้างหรือนำสืบในคดีเดิม ซึ่งพยานหลักฐานใหม่นี้จะต้องเป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากที่คดีเดิมมีคำพิพากษาถึงที่สุด รวมถึงพยานหลักฐานที่มีอยู่แล้วในคดี

เดิมแต่มีได้ยกขึ้นกล่าวอ้างไว้ในคดีเดิมนั้น เนื่องจากในเวลานำสืบผู้ขอรับการสนับสนุนไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่ามียานเช่นว่านั้นอยู่ หรือไม่อาจนำพยานเช่นว่านั้นมาสืบต่อศาลในคดีเดิมได้ (กระทรวงยุติธรรม)

- กรณีร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ ที่กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงื่อนไขการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ประการหนึ่งว่า “(๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน...” ถ้อยคำว่า “ที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” พอเข้าใจได้ว่าผู้ร่างกฎหมายประสงค์จะให้หมายถึงพยานหลักฐานที่มีอยู่แล้วแต่ยังไม่ได้มีการนำสืบเข้าไปในชั้นการพิจารณาคดีของศาล แต่การนำถ้อยคำว่า “ที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” มาไว้ต่อท้ายคำว่า “และ” โดยก่อนหน้ามีคำว่า “พยานหลักฐานใหม่” อยู่แล้ว อาจทำให้เข้าใจไปได้ว่าคุณลักษณะของความเป็นพยานหลักฐานที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อนเป็นอีกคุณลักษณะหนึ่งต่างหากจากคุณลักษณะของความเป็นพยานหลักฐานใหม่ได้ จึงเห็นว่าอาจใช้ถ้อยคำว่า “มีพยานหลักฐานอันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” แทนถ้อยคำว่า “มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” ก็จะช่วยสื่อความหมายของถ้อยคำนี้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมในการทำความเข้าใจความหมายของกฎหมาย และเป็นไปตามแนวบรรทัดฐานที่ศาลได้ใช้วินิจฉัยชี้ขาดคำร้องมาโดยตลอด (สำนักงานศาลยุติธรรม)

- การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้น เป็นการแก้ไขผลของคำพิพากษาคดีอาญาในคดีถึงที่สุด ย่อมอาจกระทบต่อหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษาได้ ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญายังคงมีความศักดิ์สิทธิ์และก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมต่อไป การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้นจึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้นอย่างเคร่งครัดเพื่อมิให้กระทบต่อหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษา โดยคำพิพากษาในคดีอาญามีการกำหนดการลงโทษอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติทั่วไปของประชาชนตามกฎหมายที่มีเจตนารมณ์รักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง กรณีหากความผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมในทางที่เป็นโทษแก่จำเลยหรือผู้กระทำผิดในทางพิจารณาอาจทำให้จำเลยหลุดรอดไปจากกระบวนการยุติธรรมได้ อันเนื่องจากพยานหลักฐานในการพิจารณา ณ ขณะนั้นอาจไม่เพียงพอหรือน้ำหนักน้อยต่อการวินิจฉัยพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ทำให้จำเลยพ้นจากการถูกลงโทษตามกฎหมายได้ และไม่ก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้เสียหาย อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ (สภานายความฯ)

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๖ (๕) เพื่อให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการ กรณีให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้อง โดยไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่เป็นโจทก์ในคดีเดิม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) - เห็นพ้องด้วยที่ในการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้น หากมีกรณีปรากฏพบพยานหลักฐานใหม่ที่เพียงพอ ชัดแจ้ง น่าเชื่อถือและเป็นสาระสำคัญประกอบการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้น โดยมีการบัญญัติให้อำนาจ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
พนักงานอัยการ อัยการสูงสุด ซึ่งเป็นข้าราชการในกระบวนการยุติธรรมที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำรงค้ำไว้ซึ่งความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา มีอำนาจยื่นคำร้องในการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่แทนประชาชนผู้เสียหาย เพื่อคืนความยุติธรรมอันแท้จริงแก่ประชาชนผู้เสียหาย และเรียกคืนความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม ความไว้วางใจต่อกฎหมายของประชาชน (สภานายความฯ)	

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ ที่ให้สามารถยื่นคำร้องขอต่ออัยการสูงสุดเพื่อรื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	- การเพิ่มข้อความให้ยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเป็นการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ เป็นกรณีที่คดีได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ดังนั้นการยื่นคำร้องจึงควรยื่นต่อศาลตามกฎหมายเดิมเพราะแม้ว่าจะให้ยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุด แต่คดีนั้นก็ต้องไปยื่นต่อศาลในที่สุด หากจะมีการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตราดังกล่าว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๙ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ก็ให้ศาลสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป และคำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่ที่สุด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	- การกำหนดให้ “กรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้อง ก็ให้ศาลรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่” ความตามร่างดังกล่าวไม่มีกรณีให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการไต่สวนคำร้องหรือไม่ไต่สวนคำร้อง แต่ได้บัญญัติให้ศาลรับคำร้องนั้นและดำเนินการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ซึ่งน่าจะขัดกับหลักการพิจารณาของศาล จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตราดังกล่าว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๘ เพื่อให้ผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	- ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดหลักการให้ผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่งในคดีหนึ่งให้ยื่นคำร้องได้เพียงครั้งเดียว การแก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้ต้องรับโทษทางอาญาสามารถยื่นคำร้องเมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่ที่เกิดความสงสัยตามสมควรโดยไม่จำกัดจำนวนครั้งไว้ (ตามร่างมาตรา ๗) ย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ยื่นคำร้องนำสืบพยานหลักฐาน แสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาโดยไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้คำพิพากษามีโอกาสหมายได้ ขัดกับหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษา (กระทรวงยุติธรรม) - มาตรา ๑๘ ของกฎหมายเดิมที่กำหนดให้มีการยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ครั้งเดียว แต่ในร่างฉบับใหม่นี้ให้สามารถยื่นคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ได้เสมอเมื่อมีเหตุตาม ร่างมาตรา ๕ จึงเห็นว่าน่าจะมีการวางข้อจำกัดของการยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (สำนักงานศาลยุติธรรม) - ในกฎหมายเดิมคำร้องเกี่ยวกับผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่งให้ยื่นได้เพียงครั้งเดียว แต่ในร่างแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ ไม่มีกำหนดว่ายื่นได้เพียงครั้งเดียวแต่ให้ยื่นได้เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่ที่เกิดความสงสัยตามสมควรตามร่างมาตรา ๓ ที่ให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ เดิม ซึ่งในร่างแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ก็มีความไม่ชัดเจนในร่างที่ขอแก้ไขว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์เรื่องการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ของกฎหมายเดิมหรือไม่จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรานี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	- ในกฎหมายเดิมกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในร่างแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ได้ตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออก เห็นว่าพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มีเรื่องกำหนดค่าทดแทน หากตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกจากการเป็นผู้รักษาการ จะมีประเด็นในเรื่องงบประมาณหรือไม่ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

บุคคลผู้ไม่ได้กระทำผิดซึ่งถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือกรณีบุคคลควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา เมื่อได้พบพยานหลักฐานใหม่ซึ่งสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในภายหลังสามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรืออัยการสูงสุด เพื่อขอให้ศาลขึ้นพิจารณาใหม่ และให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องได้ ในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องก็ให้ศาลขึ้นต้นสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานใหม่เป็นประโยชน์และสร้างคามยุติธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

-

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การให้โอกาสจำเลยหรือผู้ต้องได้รับโทษทางอาญา ได้มีโอกาสยื่นคำร้องรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่ในคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วย่อมเป็นช่องทางการแก้ไขความผิดพลาดและลบล้างผลคำพิพากษาที่เกิดจากความผิดพลาดในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา อันเป็นการคืนความเป็นธรรมแก่ผู้บริสุทธิ์อย่างแท้จริง

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

-

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

-

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม

การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้น เป็นการแก้ไขผลของคำพิพากษาคดีอาญาในคดีถึงที่สุด ย่อมอาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้นอย่างเคร่งครัดเพื่อมิให้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติของประชาชน

๕.๓ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☒ มี

☐ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

☒ ไม่มี

☐ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปกรณ์

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร